

forpligtelse kan hun eller han dog delegere til et centralt, privat system. Reelt vælger stort set alle at deltage i disse systemer.

De private systemer drives af erhvervslivet og fungerer i praksis typisk på den måde, at producenterne indbetaler et gebyr for hver emballage, der sendes på markedet. Indtægterne fra gebyret dækker omkostninger ved sortering og behandling af affaldet. Som tegn på, at gebyret er betalt, mærkes emballagen med et symbol, der i Tyskland hedder »Der Grüne Punkt«. Systemerne påtager sig derefter indsamling og behandling af de emballager, der tilhører systemet.

Efter vores opfattelse har de private, gebyrfinansierede systemer meget store ulemper, både hvad angår driftsøkonomi, og – hvad der er endnu mere alvorligt – arbejdsmiljø. Folketingets Miljøudvalg var før min tid nede at se på nogle af de anlæg og kom dybt chokeret tilbage med indtryk af et elendigt arbejdsmiljø på disse sorteringssteder.

Gebyrsystemerne er i tillæg utrolig dyre. Det tyske system har en årlig omsætning på 15 mia. kr. Oversat til danske forhold ville det give en ekstra belastning på 1 mia. kr., og det er en høj økonomisk pris at betale for håndtering af emballageaffald, særlig når det ikke vil medføre nævneværdige miljømæssige gevinster.

Forslagsstillerne lægger op til, at gebyrsystemer med tiden kan erstatte de eksisterende emballageafgifter, og begrundelsen er, at det vil bidrage til at reducere emballagemængderne. Men hvorfor skulle det egentlig påvirke producenterne anderledes at betale gebyr frem for at betale afgift, ud over at afgifterne skaffer et provenu til statskassen, som forslagsstillernes parti jo heller ikke er bange for at trække på? Afgifterne er efter regeringens opfattelse et bedre styringsmiddel. Vi kan bruge dem mere målrettet til at fremme specielle miljømæssige formål; det kan være nedbringelse af affaldsmængderne, genanvendelse eller valg af miljøvenlige materialer.

Hvad angår arbejdsmiljøet, skal man være opmærksom på, at en meget høj grad af sortering er nødvendig for at opnå en tilfredsstillende genanvendelse. De systemer, der indsamler blandet emballageaffald for husholdningerne, er altså nødt til at sikre en eftersortering af affaldet, hvis det ikke skal brændes. Den eftersortering foregår typisk manuelt. Jeg behøver vel dårligt at sige, at det måske er de mest rædselsfulde job, man næsten kan forestille sig.

Selv om regeringen afviser at støtte forslaget, er jeg, som jeg sagde til at begynde med, meget parat til at benytte anledningen til at diskutere en finjustering af den danske model dér, hvor det er nødvendigt. Vi er hele tiden interesserede i og optagede af at gøre tingene bedre.

Det er ikke nogen hemmelighed, at vi ikke er nået så langt med genanvendelse af plastemballage, som vi gerne ville være. Det har jeg bl.a. diskuteret med Miljø- og Planlægningsudvalget under et samråd i februar, og vi må jo selvfølgelig fortsætte denne her diskussion.

Vi mener ikke, at der er grundlag for at sætte de helt store alarmklokker til at ringe, men vi skal følge udviklingen meget nøje. Jeg forventer, at vi til efteråret har et bedre overblik over, hvor meget de nye kommunale ordninger har påvirket indsamling, og jeg vil derfor til den tid orientere Miljø- og Planlægningsudvalget om de nyeste tal. Så kan vi på den baggrund diskutere, om der er behov for yderligere initiativer til at fremme genanvendelsen af plast.

Jeg ser frem til de kommende diskussioner, ikke nødvendigvis denne fredag eftermiddag, men de kommende diskussioner i udvalget og med partierne, og jeg håber, at debatten i dag kan bidrage til den fornødne afklaring.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Kendsgerningen er jo, at emballageaffaldsmængderne fortsat er stærkt stigende – det er vel nok det, vi kan konstatere – og at de systemer, vi har, i sig har for lidt motivation til at bringe mængden ned. Det kan måske være det afgiftssystem, vi har, som ikke er tilstrækkelig motiverende; der har jo også været store problemer med at få det indrettet rigtigt.

Så vi tror på, at hvis man kunne pålægge virksomhederne en forpligtelse til at betale for de mængder og de typer affald, de sender på markedet, svarende altså til de omkostninger, der er til at bortskaffe skidt igen rent ud sagt, så kunne man nå mere.

Og så er det i øvrigt ikke kun os, der mener, at man skulle have et alternativt system. Amtsborgmester Kresten Philipsen nævner jo i en artikel, som ministeren uden tvivl kender, i Jyllands-Posten den 13. april, at det kunne være attraktivt med et alternativt system til kommunernes. Det vil jeg gerne høre ministerens kommentar til.